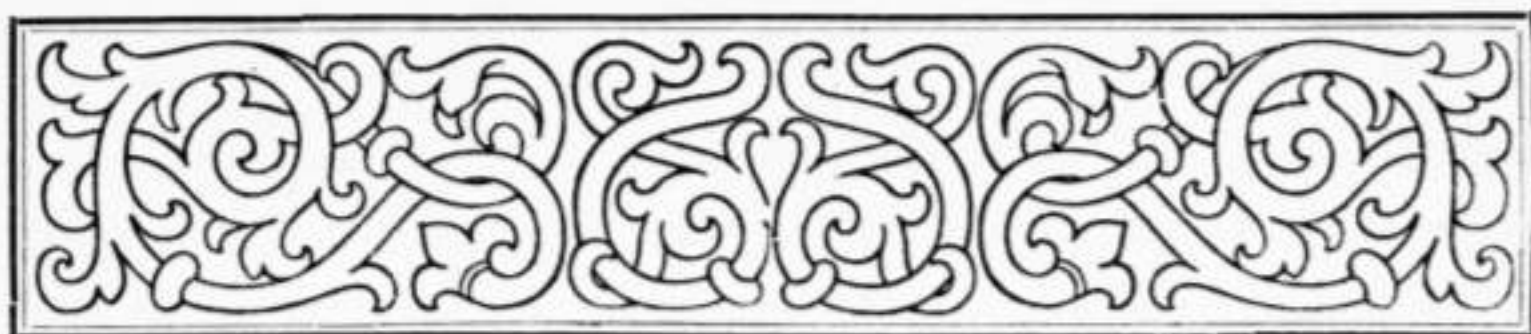

ΕΠΙΛΟΓΟΣ.

τὴν βραχεῖαν ταύτην μελέτην ἐπεξελθὼν ἔγνω θεδαίως μετὰ τινος ἀπορίας πόσον ἦν προκεχωρημένος καὶ ἀκμάζων ὁ πολιτισμὸς ἐν ἐποχῇ, ἣτις κοινῶς θεωρεῖται ὡς ἡμιθάρβαρος, καὶ εἰς τὴν μυθολογίαν ἀνήκουσα. Οἱ ἥρωες ἐκεῖνοι, οἱ τῶν Ὀλυμπίων συγγενεῖς, ἦσαν ἄνθρωποι ὡς ἡμεῖς, ταῦτά μεθ' ἡμῶν ἔχοντες συναισθήματα, καὶ τὰς αὐτὰς ἀνάγκας. Τὸ αὐτὸ φίλτρον συνέδεε τοὺς συγγενεῖς, τ' αὐτὰ ἔχθη ὑπέκαιον τὰ στήθη τῶν ἀντιπάλων, αἱ αὐταὶ ἀρεταὶ ἐκόσμου τοὺς ἀγαθοὺς, καὶ περιῆπτον αὐτοῖς αἰδίδιον κλέος, ἐνὶ δὲ λόγῳ ἡ ἀνθρωπίνη φύσις παρίσταται δρῶσα καὶ πάσχουσα δώδεκα πρὸ Χριστοῦ αἰῶνας ἀκριθῶς ὅπως καὶ σήμερον. Ἐὰν δὲ κρίνωμεν ἐκ τῶν λαμπρῶν ἀνακτόρων τοῦ Ἀλκινόου, ἐν οἷς ἔψαλλεν ἐπὶ δεῖπνων ὁ Δημόδοκος, κ' ἐκ τῆς χαρακτηριζούσης σύμπασαν τὴν ἐποχὴν ἐκείνην ἀφελοῦς μὲν, ἀλλὰ γνησίας πολυτελείας, καὶ καλλαισθησίας, ἀγόμεθα εἰς τὸ συμπέρασμα ὅτι ὀλίγας ἔχει λαμπροτέρας σελίδας ἡ ἱστορία τοῦ ἡμετέρου γένους.

Ἀλλ' ὁ ἐπακριθῶς σὺν τούτοις γνωρίζων καὶ τὰ ἥθη καὶ ἔθιμα τοῦ Ἑλληνικοῦ ἔθνους ἀντλεῖ ἐκ πάσης γραμμῆς τῆς ἡμετέρας πραγματείας πεποίθησιν ἑτέραν, ἣν καὶ κυρίως ἐπεδιώξαμεν, ὅτι δηλαδὴ τὸ γένος ἡμῶν, λαμπρὸν ἤδη ἀναφαινόμενον ἐπὶ τοῦ ὀρίζοντος τῆς ἱστορίας κατὰ τὰς πρώτας αὐτοῦ μαρμαρυγὰς, διῆλθε διὰ τῶν αἰώνων, ὅτε μὲν καταπλήξαν τὴν οἰκουμένην διὰ τοῦ

κλέους καὶ τῶν ἀνδραγαθημάτων αὐτοῦ, ὅτε δὲ καὶ παρ' αὐτῶν τῶν λίθων ἀποσπάσαν δάκρυα διὰ τῶν ἀμυθήτων ταλαιπωριῶν καὶ τῆς καρτερίας, ἀλλ' ἐνιαῖον πάντοτε, κ' ἐγκλειῖον ἀκμαῖα τὰ σπέρματα αἰδίου ὑπάρξεως.

Βεβαίως ἐπῆλθον θαρβάρων ἐπιδρομαί, καὶ περιπέτεια ἀλλεπάλληλοι, διότι οὐδὲν τὸ ζῶν μένει στάσιμον, καὶ ἡ διατήρησις τοῦ ὅλου πηγάζει ἐκ τῆς ἀπαύστου ἀλλοιώσεως τῶν μερῶν, ἀλλ' οὐδὲν ὑπάρχει ἔθνος ὑπὸ τὸν ἥλιον διατηρήσαν μᾶλλον ἀλανθάστους τοὺς ἐθνικοὺς αὐτοῦ χαρακτῆρας, καὶ μᾶλλον ἀναμφισβήτητον τὴν διαρκῆ ἐνότητα. Ἀπὸ τῶν παιγνίων τῶν παιδίων, τῆς ἐννεάδος ἐκείνης τῶν Ἀθηναϊκῶν τριόδων, ἧτις συμβολικῶς παριστᾷ τὴν ἄλωσιν τῆς Τροίας, πᾶσαι τοῦ θίου αἱ λεπτομέρειαι, μέχρι τῆς καταθέσεως τοῦ πτώματος ἐν τῇ ἐσχάτῃ αὐτοῦ θήκῃ, ἐν διδάσκουσι μάθημα τοῖς μὴ ἐκ συστήματος ἐβελουφλοῦσιν, ὅτι ὁ σύγχρονος Ἀθηναῖος, Ἀργεῖος, ἢ Λακεδαιμόνιος ἐστὶ γνήσιος ἀπόγονος τῶν κατὰ τῆς Τροίας στρατευσάντων προπατόρων.

